

његова унутрашња ствар у коју не треба нико да се меша и интервенише па ни сам закон. Ова аутономија парламента да доноси сопствени акт о самоорганизовању се у већини демократских система (по проф. Павлу Николићу) брани и оправдава разлозима очувања независности парламента у односу на егzekутиву јер је таква независност парламента угрожена или укинута ако такав акт не доноси он сам, већ то чини неко други – пре свега извршна власт.

Иако пословник представља најзначајнији акт парламента који утиче на успешност и квалитет његовог рада, у правној теорији нема јединственог мишљења о његовом карактеру и обавезности. Према енглеској доктрини и пракси, парламентарни пословник се сматра као унутрашња ствар парламента, као нешто што обавезује само парламент, мада је, по Слободану Јовановићу, правна важност тих одлука парламента неједнака. Ако се пословник схвати на овај начин, као унутрашњи акт парламента, то значи да он производи последице само унутар парламента и ван њега никог не обавезује – ни грађане ни државне органе. И поред тога постоје и таква правна мишљења по којима пословник има и шире дејство – дакле, ван парламента јер производи последице и обавезује и друге органе и грађане с обзиром да садржи и такве одредбе које се односе на субјекте ван парламента (нпр. одредбе о доношењу закона, избору других органа, посланичким питањима и др.) Сама материја којом се баве пословници је разноврсна и ту су обухваћена бројна питања унутрашње организације и метода рада парламента и његових домова. Пре свега, пословником се регулишу питања парламентарних функционера и радних тела (одбора и комисија), даље материја заседања парламента, његове седнице, сазивање, трајање и њихово закључивање, њихов дневни ред, ток, кворум, одржавање реда, гласање и др. Сва ова бројна и разноврсна питања унутрашње организације парламента се углавном групишу у три велике целине или подручја и то: а) прву, која се односи на права и положај учесника у парламентарном поступку – пре свега посланика; б) другу, која обухвата материју заседања и седница парламента, и в) трећу, која се односи на парламентарна радна тела и функционере.

а) Парламентарни инкомпатибилитет и имунитет

Уставом и осталим прописима (и пословником) се регулише правни положај посланика, и то у циљу обезбеђења његовог моралног и физичког интегритета, самосталности у вршењу његове функције и спречавању